

De strijd van Michaël en de draak

Op 12:7-18

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV of SV1977)
Samengesteld door M.V. 2002. Updates 25-7-2012, 17-7-2023

DE INDELING VAN HET BOEK OPENBARING

Het Boek geeft zelf de indeling aan, in 1:19: “Schrijf nu op (1) *wat u hebt gezien*, en (2) *wat is*, en (3) *wat hierna zal geschieden*. Een hoofdindeling in drieën.

1. “Wat u hebt gezien” slaat op wat Johannes heeft gezien: de Rechter in het midden van de zeven kandelaars. Dit is het eerste hoofdstuk, dat een inleiding vormt op de rest van het Boek.
2. “Wat is” duidt op de hoofdstukken 2 en 3, wat voor Johannes tegenwoordige tijd was: de toenmalige zeven gemeenten in Asia. In profetische zin echter omvat “wat is” het gehele huidige christelijke tijdperk.
3. “Wat hierna zal geschieden” is hetgeen beschreven staat vanaf hoofdstuk 4. Dit derde deel ligt nog helemaal in de toekomst, na de huidige kerkbedeling en de opname van de kerk.

Hierna de details van deze hoofdindeling, met actieve links naar de reeds behandelde items. Na de accolade, en in gele markeerstift, de onderwerpen die we in onderhavige studie behandelen:

A. Proloog (1:1-8): <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/gemeentetijdperk.pdf> .

1. “Wat u hebt gezien” (1:9-20): <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/gemeentetijdperk.pdf> .

2. “Wat is”: Efeze, Smyrna, Pérgamus, Thyatira, Sardis, Filadelfia, Laodicéa (hst. 2 en 3):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/gemeentetijdperk.pdf> .

3. “Wat hierna zal geschieden” (hst. 4 - 22)

I. Het hemelse tafereel (hst. 4 en 5): de troon in de hemel (hst. 4), het Lam en het boek (hst.5):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op4-5.pdf> .

II. De zeven zegels (6:1 - 8:5): <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op6-4ruiters.pdf> &
http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op6-8_laatste3zegels.pdf .

III. De zeven engelen met de zeven bazuinen (8:6 - 11:18)
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op8-11.pdf> .

Vierde excursie: - Teken 1: de vrouw en haar zoon (11:19 + 12:1-2):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op12-Vrouw-Draak.pdf> .

- { - Teken 2:
a) draak (12:3-18)
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op12-Vrouw-Draak.pdf>
b) zeebeest (13:1-10) en aardbeest (13:11-18):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Antichrist-in-Op13.pdf> ,
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/beeldOP13.pdf> ,
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Getal-Beest-666.pdf> ,
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/beest.pdf> .

Sub-excursie: taferelen uit de Grote Verdrukking (hst. 14)

- Teken 3: de overwinnaars (15:1-4)

IV. De zeven schalen of laatste plagen (15:5 - 19:10)

V. De voleinding (19:11 - 21:8)

Ω Epiloog (22:6-21)

INLEIDENDE EN BEGELEIDENDE COMMENTAREN BIJ OPENBARING

Ik wil vooraf wijzen op de “Begeleidende commentaren bij de studie van het boek Openbaring” in <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/BegeleidendeOpmerkingenOp.pdf>. Daarin vind u bv. ook een link naar de “Chronologie in het boek Openbaring”, waarvan ik hierna een uittreksel geef:

DE CHRONOLOGIE VAN DE GEBEURTENISSEN IN HET BOEK OPENBARING

“Het uur van de verzoeking, die over heel de wereld komen zal” (Op 3:10) is onderverdeeld in 7 zegels (fasen), waarbij het 7de zegel zeven bazuinen en de 7de bazuin zeven schalen omvat.

De Inleidende Oordelen : 3,5 jaren (eerste helft van de 70ste jaarweek)

1 ^{ste} zegel (6:1, 2):	wit paard
2 ^{de} zegel (6:3, 4):	rood paard
3 ^{de} zegel (6:5, 6):	zwart paard
4 ^{de} zegel (6:7, 8):	vaal paard
5 ^{de} zegel (6:9-11):	zielen onder het altaar
6 ^{de} zegel (6:12-17):	aardbeving, zon, maan, sterren, hemel
Excursie 1 (7:1-17)	
7 ^{de} zegel (8:1, 2):	7 bazuinen
Excursie 2 (8:3-6)	

De Grote Verdrukking begint : 3,5 jaren (tweede helft van de 70ste jaarweek)

1 ^{ste} bazuin (8:7):	de aarde
2 ^{de} bazuin (8:8, 9):	de zee
3 ^{de} bazuin (8:10, 11):	rivieren en bronnen
4 ^{de} bazuin (8:12, 13):	zon, maan en sterren
5 ^{de} bazuin (9:1-12) = 1 ^e “wee”:	vallende ster, sprinkhanen
6 ^{de} bazuin (9:13-21) = 2 ^e “wee”:	engelen aan de Eufraat
Excursie 3 (10:1 - 11:13)	
7 ^{de} bazuin (11:14 -18) = 3 ^e “wee”:	7 schalen
Excursie 4 (11:19 - 16:1)	

Climax van de Grote Verdrukking : Armageddon

1 ^{ste} schaal (16:2):	over de aarde
2 ^{de} schaal (16:3):	over de zee
3 ^{de} schaal (16:4-7):	over rivieren - bronnen
4 ^{de} schaal (16:8, 9):	over de zon
5 ^{de} schaal (16:10,11):	over de troon v/h beest
6 ^{de} schaal (16:12):	over de Eufraat
Excursie 5 (16:13-16)	
7 ^{de} schaal (16:17-21):	in de lucht
Excursie 6 (17:1 - 19:10)	

← De verschijning van Christus: begin van 7 Slotfasen

7 Slotfasen

1. De verschijning van Christus (19:11-16)
 2. De oordelen van Christus (19:17-21)
 3. De draak gebonden (20:1-3)
 4. De eerste opstanding (20:4-6)
 5. Gog en Magog (20:7-10)
 6. De grote witte troon (20:11-15)
 7. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde (21:1-8)
- Excursie 7: het hemelse Jeruzalem (21:9 - 22:5)

Uittreksel uit <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Chronologie-Openbaring.pdf>

2. TWEEDE TEKEN: de drie beesten

a. de draak (12:3-18)

Eerder verscheen “De Vrouw en de Draak” als de bespreking van Openbaring 12:1-6: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Op12-Vrouw-Draak.pdf>. De rest van dit hoofdstuk 12 behandelen we hierna.

12: 7-12

Toen brak er oorlog uit in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak, ook de draak en zijn engelen voerden oorlog. ⁸ Maar zij waren niet sterk genoeg, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. ⁹ **En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan** genoemd wordt, die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde **en zijn engelen werden met hem neergeworpen**. ¹⁰ En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van Zijn Christus, want de **aanklager** van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is **neergeworpen**. ¹¹ En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot in de dood. ¹² Daarom, **verblijd u**, hemelen, en u die daarin woont! **Wee** hun die de aarde en de zee bewonen, want de duivel is naar beneden gekomen, naar u toe, in grote woede, omdat hij weet dat hij nog maar weinig tijd heeft.

In vers 6 wordt de vrouw in de woestijn bewaard, en dat wordt in vers 14 nog eens herhaald en toegelicht. In de tussenliggende verzen 7-12 wordt uitgelegd waaróm deze vrouw bewaard moet worden. Dat komt doordat de Satan uit de hemel op de aarde werd geworpen, na een strijd met Michaël. Dit is de tweede val van Satan. De Satan valt vier keer. Zie “De viervoudige val van Satan” in <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/BegeleidendeOpmerkingenOp.pdf>, en gedetailleerd in <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/val-Satan.pdf>

In de Bijbel zijn Michaël en Gabriël de twee enige engelen die bij naam genoemd worden¹. Gabriël wordt daarbij gewoon “engel” genoemd, maar Michaël “de aartsengel” (Jud 9), “een der voornaamste vorsten” (Dan 10:13), en “de grote vorst”. In Dan 10:21 wordt hij “uw (= Israëls) vorst” genoemd, dus de bijzondere schutsengel van Israël, die het daar opneemt tegen de schutsengelen van Perzië en Griekenland (vs. 13, 20). In Dan 12:1 staat Michaël “de zonen van uw volk” (Israël) terzijde met het oog op de “tijd van benauwdheid”, dit is de Grote Verdrukking. In Op 12 doet hij dit allereerst door “de aanklager van onze broeders” (12:10) uit de hemel te werpen, waarmee hij de periode van de Grote Verdrukking (12:6, 14) inleidt.

In Jud 9 lezen we van Michaël dat hij met de duivel streed om het lichaam van Mozes. Waarschijnlijk wilde de duivel het lichaam van Mozes hebben om de Israëlieten tot afgoderij aan te zetten. Ook toen behaalde Michaël de overwinning.

“Duivel” is een verbastering van het Griekse *diábolos*. Het betekent “kwaadspreker” maar ook “aanklager”. In 1Tim 3:11 en Tit 2:3 wordt “lasteraars” weergegeven als *diabolous*, en in 2Tim 3:3 staat “kwaadsprekers” voor *diaboloí*.

“De oude slang, die duivel en satan genoemd wordt” (12:9): in de Septuaginta (LXX) wordt het Hebrreeuwse *Satan* vertaald met *diabolos*, waaruit blijkt dat men de betekenissen als gelijkwaardig beschouwde.

We leren hier ook dat de algemene voorstelling van de duivel en zijn verblijfplaats geheel in strijd is met de Schrift. De duivel woont niet in de hel. De hel is wel voor de duivel en zijn engelen *bereid*, maar tot op dit ogenblik is hij daar nog niet en bevindt hij zich in de hemelse gewesten. Van daaruit opereert hij nog steeds. In feite zullen er in de hel twee *mensen* (die ressorteren onder “het beest” en “de valse profeet”) geworpen worden vóórdat de duivel er komt (vgl. Op 19:20 met 20:10). Ook woont de duivel niet op de aarde. Pas na het gemeentetijdperk en net vóór de tweede helft van de 70ste jaarweek wordt hij op de aarde geworpen (Op 12:9). In overeenstemming hiermee zei Paulus dat wij een strijd hebben met “tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers van deze wereld, van de duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in *de lucht*” (Ef 6:12). In het Grieks staat hier *epouraniois*, en dat betekent *het hemelse*. Het is van belang om telkens weer op te merken hoeveel bewijzen er zijn dat de Gemeente vóór de Grote Verdrukking in de hemel zal zijn opgenomen. Zo ook hier. Als de duivel op de aarde geworpen is, kan de Gemeente niet meer beneden zijn, want dan zou het niet meer waar zijn dat wij een strijd hebben tegen de machten in de *hemelse* gewesten, waarvoor Ef 6:12 ons waarschuwt.

¹ In de apocriefe bijbelboeken vinden we de namen Rafaël (Tobias 3:25; 12:15), Uriël (4 Ezra 4:1), Gabriël (Henoch 9:1), Raguël, Fanuël, Jeremiël en Sarachiël.

De tweede helft van de zeventigste jaarweek is nu begonnen, en de duivel zal zich nu in het bijzonder tegen Israël keren. Dan 9:27 leert dat het Romeinse rijk met de ongelovige massa van Israël een zevenjarig verbond zal aangaan. Aanvankelijk lijkt alles in orde - de eredienst in Jeruzalem wordt gewoon voortgezet (vgl. Op 11:1) - maar op de helft van de week tonen de leider van het Romeinse rijk en de Antichrist hun ware gelaat. De verklaring voor die plotse verandering vinden we bij het neerwerpen van de Satan op aarde, die zich met grote toorn op de gelovigen zal werpen. “Wee hun die de aarde en de zee bewonen, want de duivel is naar beneden gekomen, naar u toe, in grote woede, omdat hij weet dat hij nog maar weinig tijd heeft” (Op 12:12b). Hij kent de Schriften en weet dat hem slechts 42 maanden resten om zoveel mogelijk gelovigen te misleiden. De Heer Jezus zegt dan ook: “En zo die dagen niet verkort werden, geen vlees zou behouden worden” (Mat 24:22, vgl. vers 24).

12: 13-18

En zodra de draak zag dat hij op de aarde was neergeworpen, **ging hij de vrouw vervolgen** die het mannelijke *Kind* gebaard had. ¹⁴ En aan de vrouw werden twee vleugels van een grote arend gegeven, opdat zij naar de woestijn zou vliegen, naar haar plaats, **waar zij gevoed wordt, een tijd en tijden en een halve tijd**, buiten het gezicht van de slang. ¹⁵ En de slang spuwde uit zijn bek water als een rivier, de vrouw achterna, om haar door de rivier te laten meesleuren. ¹⁶ Maar de **aarde** kwam de vrouw te hulp, en de aarde opende haar mond en verzwolg de rivier die de draak uit zijn bek had gespuwd. ¹⁷ En de draak werd boos op de vrouw, en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar nageslacht, die de geboden van God in acht nemen en het getuigenis van Jezus Christus hebben. ¹⁸ En ik stond op het zand bij de zee.

Het ongelovige deel van Israël zoekt zijn bescherming bij de Romeinse adelaar, maar het gelovige deel zal zijn bescherming krijgen van “een grote arend” die de Heer is:

Ex 19:4 “Gij hebt gezien, wat Ik de Egyptenaars gedaan heb; hoe Ik u op vleugelen der arenden gedragen en u tot Mij gebracht heb”.

Deut 32:11-12 “Gelijk een arend zijn nest opwekt, over zijn jongen zweeft, zijn vleugels uitbreidt, ze neemt en ze draagt op zijn vlerken; [Zo] leidde hem de HEERE alleen, en er was geen vreemd god met hem”.

Jes 40:31 “Maar die de HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugels, gelijk de arenden; zij zullen lopen, en niet moede worden; zij zullen wandelen, en niet mat worden.

Opvallend zijn de parallellen met de uittocht uit Egypte naar de woestijn:

1. De vrouw vlucht naar de woestijn net zoals Israël uit Egypte naar de woestijn vluchtte: Ex 13:18
2. De draak vervolgt de vrouw net zoals Egypte deed (= draak: Jes 30:7 + 51:9; Psalm 74:13, 89:11): Ex 14:8
3. De twee vleugels herinneren aan Ex 19:4 en Deut 32:11 (hierboven weergegeven)
4. De rivier herinnert aan de Nijl waarin de pasgeboren Hebreeuwse jongens werden geworpen: Ex 1:22
5. De aarde die haar mond opent herinnert aan Num 16:31-33 (Korach)
6. De vrouw wordt gevoed in de woestijn evenals Israël (manna, kwartels): Deut 8:14-16; Psalm 78:23-29, 105:40
7. De vrouw is de moeder van Jezus (Israël), zo ook is Israël de drager van de Messias: Num 23:21; 24:17

Ook elders zijn er parallellen: Jer 31:2; Ez 20:10, 35-36; Hos 2:13.

Israël zal zich 3,5 jaar verschuilen in de woestijn. Christus waarschuwt in Mat 24:15-16: “Wanneer gij dan zult zien de gruwel der verwoesting, waarvan gesproken is door Daniël, de profeet, staande in

de heilige plaats ... dat alsdan, die in Judéa zijn, vluchten op de bergen". Deze "gruwel" is het afgodische beeld van het beest, het hoofd van het Romeinse rijk waarover in Op 13:14-15. sprake is. Dit beeld zal in het midden van de 70ste jaarweek in het tempelgebied opgericht worden. De eredienst zal vervangen worden door de verering van dit afgodsbeeld, dat de Antichrist heeft opgericht. Dit heeft de Heer Jezus als startsein gesteld om naar de bergen te vluchten. In Hos 2:13 heeft God aangekondigd: "Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken". In de woestijn zal God het overblijfsel van zijn volk louteren en heiligen. Op dezelfde manier kan van ons gezegd worden dat wij geestelijk uit Egypte zijn verlost en ons thans in de woestijn bevinden, afgezonderd van deze wereld, om door Hem geheiligd te worden en beschermd tegen de grimmigheid van de tegenstander.

De slang wierp water uit haar mond om de vrouw door de rivier te laten meesleuren. Die rivier betekent volkeren die hij in een bepaalde richting drijft. In Jes 8:7-8 wordt Assyrië, die het Joodse land wil innemen, voorgesteld als een overstromende vloed. De verschrikkelijke Jodenhaat uit het verleden kan ons een beeld geven van hoe satanisch beïnvloede volken zich keren tegen het geslacht van de vrouw.

Maar de aarde - de meer stabiele en meer Goddelijke orde in deze wereld - stuit de volken die de Joden willen verdelgen. Toch houdt de vervolging niet op.

"En de draak ... ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar nageslacht". Wie zijn die "overigen"? Dit zijn de Joden die niet aan de vlucht in de woestijn hebben deelgenomen. Zij zijn degenen die "het getuigenis van Jezus Christus" (12:17) brengen en Hem verkondigen als de komende Koning van de wereld. Vanwege dit getuigenis halen zij zich de haat van de duivel op de hals.

Het laatste vers 18 zegt "En ik stond op het zand bij de zee". Andere Bijbels dan de Reformatiebijbels hebben hier "hij" staan in plaats van "ik". Het is niet het beest dat op het zand der zee staat maar Johannes. Vers 17 zou dus eigenlijk het eerste vers van hoofdstuk 13 moeten zijn, zoals in de King James Version!